

Posudek oponenta na rigorózní práci

Mgr. Vladimíry Beránkové

na téma „Informovaný souhlas“

Autorka si zvolila za téma rigorózní práce problematiku aktuální, která je na pomezí více právních oborů. Důsledky porušení ustanovení o informovaném souhlasu mají však i aspekt trestněprávní. Proto lze uvedenou práci akceptovat jako práci z oboru trestního práva hmotného a procesního. Vždyť i nová ustanovení o svolení poškozeného (§ 30 trestního zákoníku) a přípustném riziku (31), jakožto okolnostech vylučující protiprávnost, hovoří o svolení k lékařskému zákroku, resp. o souhlasu s podstoupením rizika pro život a zdraví. Tyto ustanovení musí být vykládány v souvislosti se zvláštními právními předpisy jako je zákon o péči o zdraví lidu (č. 20/1966 Sb.).

Předkládaná práce, která čítá i s literaturou a resumé 87 stran textu (tj. 79 stran vlastního textu), je komplexním zpracováním problematiky. Na tomto místě je třeba upozornit, že podle rigorózního řádu má mít práce nejméně 80 normostran vlastního textu (čl. III. odst. 5). Jelikož oponent neměl k dispozici elektronickou verzi práce, nemohl ověřit, zdali je tento požadavek splněn. Vycházejí z toho, že v práci není důsledně dodržen (ani to není prakticky možné) počet 1800 znaků na stránce, lze mít za to, že při přepočtu byl rozsah dodržen. Naopak, lze ocenit, že výklad je doplněn o přílohy, které vhodně ilustrují zkoumanou problematiku.

Práce je rozčleněna vedle úvodu a závěru do pěti kapitol, které jsou dále strukturovány do menších celků. Členění je logické a přehledné. V kapitole první je rozebrán vztah lékaře a pacienta a jeho význam v problematice informovaného souhlasu. Pak již následují kapitoly analyzující institut informovaného souhlasu jako takového a specificky v souvislosti s euthanasií. Zvláštní pozornost je věnována institutu tzv. living will. Na tyto kapitoly logicky navazuje pojednání o právní odpovědnosti (trestní i občanskoprávní), především při absenci informovaného souhlasu. Z pohledu oponenta mohla být část věnovaná trestněprávní odpovědnosti zevrubnější. Závěr se jeví vhodným zobecněním celé problematiky, shrnuje stěžejní poznatky a myšlenky, nechybí úvaha de lege ferenda.

Názory autorky prezentované v práci odpovídají dostupné literatuře a judikatuře, kterou důsledně a správně cituje. Celá řada názorů rigorozantky je diskutabilních. To však není ve vědecké práci nic neobvyklého, pokud jsou názory dostatečně argumentačně podloženy. Jelikož tak autorka činí, respektuji její právo na vyjádření vlastního názoru.

Z uvedených pramenů je zřejmé, že jich rigorozantka prostudovala velké množství, což se příznivě odrazilo na obsahu práce. Je třeba zdůraznit, že práce není jen kompilací dostupných pramenů, ale obsahuje i vlastní myšlenky a názory, které jsou převážně dobře argumentačně podpořeny, jak jsem již shora uvedl.

Stylisticky je práce na dobré úrovni, je psána čtivě. Nedostatky jazykové či písácké se v četnější míře nevyskytují. Po grafické stránce nelze taktéž nic vytknout.

Předložená rigorózní práce podle mého názoru splňuje všechny požadavky kladené na práce tohoto druhu a je bezpochyby způsobilým podkladem pro ústní obhajobu, v rámci níž by se rigorozantka mohla vyjádřit k tomu, jakým způsobem se uplatní informovaný souhlas v případech, na něž dopadá § 31 nového trestního zákoníku, zejména zdali je na takový souhlas třeba klást zvýšené nároky nebo nikoliv.

V Praze dne 8. října 2009

JUDr. et Bc. Tomáš Gřivna, Ph.D.